

Obr. 68. Uherský Brod, ulice Horní Valy. Základy hradební zdi zachycené v jedné ze sond. Foto Z. Kuchař.

Fig. 68. Uherský Brod, Horní Valy Street. Foundations of the fortification wall documented in one of the trenches. Photo by Z. Kuchař.

Summary

In 2022, an archaeological excavation was carried out in Horní Valy Street in Uherský Brod (Uherské Hradiště District). A segment of fortification foundations, measuring 20.5 m in length (Fig. 68), was documented during the structural reinforcement of the town wall.

Zdeněk Kuchař

Valašské Meziříčí (k. ú. Valašské Meziříčí-město, okr. Vsetín)

Ul. Křížkovského, č. p. 60/8, parc. č. 1.

Vrcholný středověk – novověk. Kostel. Sonda. Záchraný výzkum. Uložení nálezů: Muzeum regionu Valašsko, p. o.

Lokalizace: WGS-84: 49.472612N, 17.970874E

Během pokračování výzkumu ve farním kostele ve Valašském Meziříčí byly odkryty relikt starší stavby, které je možné na základě keramických nálezů datovat rámcově do 2. poloviny 15. století. Jde zřejmě o jednu ze starších stavebních fází kostela, který se připomíná poprvé k roku 1419. Dále byl v zásypu nalezen renesanční měšťanský náhrobek, který byl použit ke srovnání terénu pro položení pozdně barokní dlažby.

Literatura

Neuveдено.

Summary

Excavation at the parish church in Valašské Meziříčí (Vsetín District) yielded a medieval building relict and a Renaissance tombstone.

Samuel Španihel

Valašské Meziříčí (k. ú. Valašské Meziříčí-město, okr. Vsetín)

Náměstí, parc. č. 111.

Vrcholný středověk – novověk. Město. Plošný odkryv. Záchraný výzkum. Uložení nálezů: Muzeum regionu Valašsko, p. o.

Lokalizace: WGS-84: 49.4715069N, 17.9716036E

Druhá etapa výzkumu centrálního náměstí ve Valašském Meziříčí probíhající od začátku roku 2022 do poloviny srpna přinesla zajímavé situace a nálezy, které se koncentrovaly zejména ve východní části náměstí. Jako první byly ve výkopu pro sítě nalezeny jámy, zřejmě odpadního charakteru, které vytvářely linii probíhající těsně před předními částmi dnes stojících domů východní strany náměstí. Nejstarší z těchto objektů je možné na základě keramických fragmentů datovat do závěru 13. až 1. poloviny 14. století. Dvě jámy v severní části odpovídají přibližně 2. polovině 15. století a zbytek je raně až pozdně novověkého stáří.

Dále byly objeveny suterény dřevohlinitých domů, které navazovaly na západovýchodní linii suterénů zkoumaných v minulém roce. Zřejmě jde o soudobé stavby, čemuž napovídá prakticky identická stratigrafická situace ve všech nalezených objektech. Na základě dendrochronologického datování a rozboru keramiky je možné datovat tyto domy do období závěru 13. století a do 3. čtvrtiny 14. století, kdy celé uskupení zaniklo požárem. Nejlépe zachovaný dům se skládal ze dvou částí. Zachycena byla část základového věnce jizby, připojená obvodová zeď z dřevěných půlkuláčů s omítkou z mazanice a předsín se zdí z dřevěných desek. V jejich útrokách se nacházely dvě kovové radlice, krojidlo na pluh, keramika, dva nože a mezi tím neurčené množství železných hrotů od šipek do kuše, spečených do jednoho velkého amorfního celku. V těsné blízkosti byl nalezen kovový pásový předmět, který zatím není určený. Dále se podařilo zachytit fragmenty proutěného koše (ve kterém byly zřejmě původně uloženy výše zmíněné šipky) a několik rozbitých nádob.

Zajímavá situace se nacházela i pod silnicí v severní části náměstí. Bylo zde odkryto několik velice špatně čitelných, vzájemně promíchaných vrstev, které mají očividně vztah k zaniklé vodoteči, protékající touto částí náměstí zřejmě na rozhraní 15. a 16. století. Zdá se, že tato situace vznikla působením živlu a člověk se na ni, v rámci svých možností, snažil reagovat. Dokládá to nález několika jam a dřevěných konstrukcí, které mohou být považovány za blíže neurčený typ vodního díla. Dá se uvažovat například o hatích a lávkách. Z tohoto prostoru pochází, kromě keramiky a osteologického materiálu, také drobná mince krále Vladislava Jagellonského z přelomu 15. a 16. století. Jde o jedinou minci nalezenou na celém prostoru náměstí.

Posledním, chronologicky nejmladším objevem je nález vodní nádrže neboli rezervoáru, který byl odkryt v místě, kde Polášková ulice ústí na náměstí. Zastřešená kvadratická nádrž sloužila pravděpodobně jako zásobárna vody a možná také jako odkaliště pro fontánu na náměstí, která zde stála od začátku 17. století. Zachovalé dřevěné potrubí městského vodovodu přivádějící vodu do nádrže i části potrubí nalezené mezi nádrží a fontánou tuto teorii předběžně potvrzují.

Literatura

Neuveдено.

Summary

Medieval refuse pits, house basements, relics of water management structures and an early modern water supply system with a preserved reservoir were discovered during the second stage of excavations at the central square in Valašské Meziříčí (Vsetín).

District). Additionally, a hoard of iron artefacts (plough parts and crossbow arrowheads) was found in one of the basements.

Samuel Španihel

Valašské Meziříčí (k. ú. Valašské Meziříčí-město, okr. Vsetín)

Ul. Sokolská, parc. č. 177/1.

Novověk – industriální období. Pohřebiště/hřbitov. Plošný odkryv. Záchranný výzkum. Uložení nálezu: Muzeum regionu Valašsko, p. o.

Lokalizace: WGS-84: 49.4707519N, 17.9659064E

Během úpravy terénu bylo nalezeno několik destruovaných hrobů z novověku až industriálního období, které dokládají existenci zrušeného hřbitova. Nejlépe dochovaný pohřeb patřil ženě, díky oděvním doplňkům jej bylo možné datovat do poslední čtvrtiny 19. století.

Literatura

Neuvedeno.

Summary

During the terrain levelling in Valašské Meziříčí (Vsetín District), several destructed graves from the early modern to the industrial period were discovered.

Samuel Španihel

Vavřinec (k. ú. Suchdol v Moravském krasu, okr. Blansko)

Kateřinská jeskyně, parc. č. 753/1.

Pozdní středověk. Dílenský areál. Sonda. Badatelský výzkum. Uložení nálezu: Muzeum Blanenska, p. o.

Lokalizace: WGS-84: 49.3607006N, 16.7102508E

Stará Kateřinská jeskyně byla známá a navštěvovaná už od pravěku. První archeologické sondáže ve vstupní části vchodu provedl H. Wankel v roce 1865, kdy zde v hloubce 30–40 cm prozkoumal rozsáhlé ohniště s množstvím roztříštěných kostí psa, jelena, kozy a medvěda. V blízkosti ohniště se nacházelo také větší množství keramických střepů, které byly chronologicky zařazeny do neolitu (Wankel 1871). Několik dalších ohnišť, z nichž největší sahalo až do hloubky 1 m, v prostoru vstupu jeskyně zjistil později také J. Knies (1895). Uvnitř tohoto ohniště a v jeho nejbližším okolí se nacházely kosti z krávy, koně, jelena, prasete a několik grafitovaných střepů datovaných do doby halštatské. V letech 1983–1984 zde byl pracovníky Ústavu Anthropos Moravského zemského muzea v Brně pod vedením J. Svobody proveden záchranný archeologický výzkum, který byl vyvolán požadavkem organizace Moravský kras na úpravu areálu před jeskyní, ve vstupu a v přední části vstupní chodby (Geislerová et al. 1986).

Díky epigrafickému výzkumu, který probíhá od roku 2016, se ve vnitřních prostorách Staré Kateřinské jeskyně podařilo nedestruktivním způsobem (radiokarbonovou metodou AMS – Accelerator Mass Spectrometry) datovat uhlíkové kresby do pravěku. Svoji četností jsou v ČR ojedinělé. Nachází se poměrně daleko od vchodu (asi 100 metrů) a poukazují spíše jen na občasné

Obr. 69. Vavřinec. Sonda 1 umístěná v blízkosti uhlíkových kreseb v Ledové chodbě. Foto Z. Golec Mírová.

Fig. 69. Vavřinec. Test pit 1 situated near the carbon drawings in the corridor Ledová chodba. Photo by Z. Golec Mírová.

Obr. 70. Vavřinec. Dokončená sonda 1 v hloubce 65 cm. Foto I. Vostrovská.

Fig. 70. Vavřinec. Test pit 1 excavated to a depth of 65 cm. Photo by I. Vostrovská.

návštěvy než na častou přítomnost lidí, a to již od neolitu. Tvůrci je nejčastěji vkreslili buď do postranních chodeb nebo přímo do kaveren Hlavního domu. Tyto polohy jednoznačně hovoří o záměrném průzkumu podzemí. Nejnověji vzorkované kresby v hlavním domu jsou datovány 5218–5031 BC, tedy už do kultury s lineární keramikou, což koresponduje s archeologickými nálezy v portálu jeskyně. Abstraktní uhlíkové kresby v Kateřinské jeskyni jsou v současnosti nejstaršími stopami činnosti tohoto druhu na území ČR (Golec et al. 2021). Na základě těchto výsledků byl uskutečněn historicky první archeologický výzkum ve vnitřních prostorách jeskyně. Vlastnímu výzkumu předcházela průzkum sedimentů v Ledové chodbě pomocí georadaru. Terénní výzkum byl realizován ve dnech 8.–12. 8. 2022. Otevřeny byly dvě sondy.